

KOMPANIA: Agro-Trade Group- Sh.p.k.
Llapnasellë komuna e Graqanicës

RAPORT
I VLERËSIMIT TË NDIKIMIT NË MJEDIS
PËR PIKË KARBURANTI DHE RESTORANT PËR
KOMPANINË „Agro-Trade Group“-shpk NË LLAPLLASELLË
KOMUNA E GRAQANICËS

Investitori: Kompania „Agro-Trade Group“- shpk, Llapllasellë komuna e Graqanicës.

Lloi i Objektit: Pikë Karboranti dhe Restorant

Ngastra kadastrale: Parcelat nr. 01775-2, 01775-1, zona kadastrale Llapnasellë komuna e Graqanicë.

Vlera Investive: 195,000.00 Euro

Gusht, 2023

**Kompania Investuese: Kompania „Agro-Trade Group“-shpk, Llapnasell
komuna e Graqanicë.**

Bazuar në rregulloren e saj lëshon këtë:

A U T O R I Z I M

Autorizohet Kompania „Albi & B“ sh.p.k e Licencuar pranë Ministrisë së Mjedisit dhe Planifikimit Hapsinor për Hartimin e Raporteve të Vlersimit të Ndikimit në Mjedis.

Për hartimin e Raportit për Vlerësimin e Ndikimit në Mjedis të Objektivit Afarist Pike Karburanti për furnizim me derivate Naftë dhe Benzine me kapacitet të rezervuareve gjithsej V_1 - 49218m³, V_2 - 28565m³, V_3 - 7559m³, V_4 - 13185m³, Naftë dhe Benzin e cila pikë gjendet në parcelat nr. P-7341404-01775-2, 01775-1, në zonen kadastrale Llapnasellë komuna e Graqanicë.

Investitori: Kompania

„Agro-Trade Group“ -Shpk

z. Sadudin Humolli, drejtor

Hartuesi i Raportit: Kompania

„ALBI & B“ - Shpk

z. Albion Bytyqi , drejtor

Gusht, 2023

Përmbajtja	Faqe
1. HYRJE	6
2. BAZA LIGJORE E PËRPILIMIT TË RAPORTIT MBI VNM	7
2.1 Rregullativa ligjore	8
2.2. Metodologjia e punës	10
3. PËRSHKRIMI I LOKACIONIT DHE MJEDISIT	11
3.1. Potencialet ekzistuese	11
3.2. Pozita gjeografike e lokacionit	12
3.3. Popullsia	16
3.4. Infrastruktura ekzistuese	17
3.5. Kushtet klimatike	18
3.6. Gjendja Hidrologjike	19
3.7. Flora dhe Fauna	20
3.8. Karakteristikat sizmike	21
3.9. Efektet vizuale	22
3.10. Ajri	22
3.11. Uji	23
4. PËRSHKRIMI KOMPLEKSIT TË STACIONIT TË KARBURANTI	23
4.1. Përshkrimi i pajimeve dhe objekteve ndërtimore	23
4.2. Objekti i administratës	24
4.3. Platoja e kompleksit	26
4.4. Rezervarët e lëndëve djegëse të lëngëta (naftë dhe benzinë)	26
4.6. Karakteristikat kryesore të procesit në stacionin e karburanteve	28
4.7. Komponentët hyrës në procesin teknologjik	29
4.8. Komponentët dalës në procesin teknologjik	30
5. Vlerësimi i Ndikimit në Mjedis	30
5.1 Ndotja e ajrit	31
5.2. Ndotja e ujit	32
5.3. Ndotja e tokës	32
5.4. Zhurma	34
5.5. Ndikimet në florë dhe faunë	34

6. VLERËSIMI I RREZIKIMIT TË MJEDISIT NGA AKSIDENTET E MUNDSHME	35
6.1.1 Analiza e trungut të ngjarjeve	37
6.1.2. Ngjarja në tërë rezervarin	38
6.1.3. Aksidenti në pjesë të rezervarit (vrina në rezervar)	38
6.1.4. Aksidenti në sistemin shpërndarës	39
6.2. Analiza e pasojave	39
6.2.1. BLEVE	39
6.2. 2. VCE.....	37
6.2. 3. Zjarri në rezervar	39
6.3 Vlerësimi i rrezikut	40
6.3.1. Vlerësimi i gjasave të ndodhjes së aksidentit	40
6.3.2. Vlerësimi i pasojave të mundshme	41
7. MASAT E MBROJTËS SË MJEDISIT	41
7.1. Masat për mbrojtjen e ajrit	42
7.2. Masat mbrojtëse të ujërave	42
7.3. Masat për mbrojtjen e tokës	45
7.4. Masat mbrojtëse në rezervar	46
7.5. Masat mbrojtëse në sistemin shpërndarës	47
7.6. Rekomandimet tjera për evitimin e rrezikut	47
8. PËRFUNDIM	48

1. HYRJE

Në kuadër të njoftimit për plotësim të dokumentacionit dhe investimeve në Objektivin Pikë Karborantit të kompanisë **“Agro-Trade Group” Shpk**, me numer unik 810502535, është paraparë edhe perpilimi i raportit mbi vlerësimin e ndikimit në mjedis. Ky raport do të përfshijë në vete analizat e realizuara të ndikimeve të mundshme në mjedisin rrethues, duke përfshirë edhe botën e gjallë për pikën e deponimit dhe shitjes së karburanteve të lëngëta të naftës, restoration dhe marketin në rrugën Tirana, parcelat me nr. te ngastërave P-7341404-01775-2, 01775-1, në zonën kadastrale Llapnasellë komuna e Graçanicë.

Raporti i Vlerësimit të Ndikimit në Mjedis paraqet një dokument të nevojshëm dhe të domosdoshëm për paisjen e kompanisë me pëlqim mjedisor nga ana e Ministrisë së Mjedisit, Planifikimit Hapësinor dhe Infrastrukturës, i cili poashtu është i nevojshëm për marrjen e lejës së ndërtimit të stacionit të karburanteve.

Qëllimi i hartimit të raportit është evidentimi i të gjitha kushteve përreth në lokacionin ku bëhen planifikimi për investime dhe realizime të aktiviteve përkatëse, bazuar në faktin se në kohën moderne po bëhen intervenime të vazhdueshme në mjedisin natyror, duke ndikuar kështu në humbjen e balancës ekologjike natyrore. Bazuar në qëllimin paraprak dhe në metodologjinë e hartimit të vlerësimit të ndikimit në mjedis, ky raport bëhet me qëllim të përkufizimit të ndikimeve potenciale dhe caktimin e masave të cilat do të jenë të nevojshme për t’u marrë për mbrojtjen e mjedisit nga ndikimet eventuale negative të këtij aktiviteti. Ndaj është e nevojshme që shoqëria të ndërgjegjësohet për t’a mbajtur sa më pastër mjedisin ku jetojmë duke marrë masat e duhura për trajtimin e mbetjeve si dhe emetimin e gazeve të dëmshëm në atmosferë që gjenerohen nga zhvillimi i aktiviteteve të ndryshme.

Raporti paraqet në mënyrë transparente ndikimin në mjedis të stacionit të karburanteve me objektet përcjellëse me të gjitha veprimtarit punuese (shërbim,

transport, deponim, trajtimi i materieve të rrezikshme etj), në mënyrë që të mundësohet ruajtja e mjedisit.

Ky vlerësim i ndikimit në mjedis për stacionin e karburanteve të kompanisë „**Agro-Trade Group**” Sh.p.k, me seli në Llapnasellë, komuna e Graqanicës, me pronar z. Sadudin Humolli është hartuar, duke u bazuar në projektin ideor të ndërtimit, karakteristikat e lokacionit, gjendjen ekzistuese të mjedisit rreth lokacionit ku është ndërtuar stacioni i karburanteve si dhe dokumenteve tjera teknik ekzistues.

Detyra e përgatitjes së këtij raporti të VNM-së të stacionit të karburanteve kryesisht ka për qëllim identifikimin e burimeve të ndotjes, vlerësimin e ndikimit të tyre në mjedis si dhe propozimin e veprimeve për parandalimin apo së paku zvogëlimin e ndikimeve negative në mjedis gjerë në kufijtë e lejuar.

Të gjitha konstatimet dhe rekomandimet për mbrojtjen e mjedisit që dalin nga ky raport, duhet të merren për bazë, për fazën e ndërtimit të stacionit të karburanteve, gjatë fazës së aktiviteteve të punës të stacionit të karburanteve dhe pas përfundimit të aktivitetit të punës të stacionit të karburanteve në Llapnasellë komuna e Graqanicës.

2. BAZA LIGJORE E PËRPILIMIT TË RAPORTIT TË VNM-së

Në lidhje me vlerësimin e ndikimit në mjedis (VNM-së) është aprovuar dhe funksionon Ligji për Vlerësimin e Ndikimit në Mjedis Ligji Nr. 08/L-181, i cili përcakton të gjitha procedurat për përgatitjen dhe paraqitjen për miratim të VNM -së.

Ligji për Vlerësimin e Ndikimit në Mjedis Ligji Nr. 08/L-181, ka për qëllim për të siguruar mundësimin e një vlerësimi të përgjithshëm me ndërthurje të ndikimeve mjedisore të projekteve apo veprimtarive që do të realizohen me qëllim që të parandalojnë dhe të zvogëlojnë apo mënjanojnë efektet negative në mjedis në kohën e duhur.

Analiza përfshin identifikimin e masave mbrojtëse për mjedisin me rastin e ndonjë aksidenti në mjedis gjatë funksionimit kontinuel të stacionit të karburanteve:

- Identifikimin e burimit që rrezikon mjedisin
- Vlerësimin e ndikimit në mjedis
- Propozimin e masave themelore për minimizimin apo zvogëlimin e ndikimeve negative gjerë në kufijtë e lejuar.

2.1. Rregullativa Ligjore

a) Dokumentacioni normativ

Me rastin e hartimit të raportit të VNM-së për stacionin e karburanteve janë marrë për bazë ligjet me të rëndësishme të aplikuara ku janë paraqitur më poshtë:

- Ligji për Mbrojtjen e Mjedisit Nr. 03/L-025
- Ligji për VNM Nr. 08/L-181
- Ligji për planifikim hapësinor Nr. 04/L-174
- Ligji për ndërtim Nr. 04/L-110
- Ligji për tokën bujqësore Nr. 02/L- 26
- Ligji për mbrojtjen e natyrës Nr. 03/L-233
- Ligji për ujërat e Kosovës Nr. 04/L-147
- Ligji Nr. 03/L-120 për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për rrugë Nr. 2003/11
- Ligji për Kimikate Nr. 04/L-197
- Ligji për mbrojtjen e ajrit Nr. 03/L- 160
- Ligji për mbrojtjen e Ajrit nga ndotja nr. 08/L-025
- Ligji për Mbeturina Nr. 04/L-060
- Ligji për mbrojtjen nga Zhurma Nr. 02/L-102
- Ligji për mbrojtjen nga zjarri Nr. 04/L-012
- Ligji Nr. 03/L-138, për ndryshim dhe plotësim të Ligjit Nr. 02/L-89 për tregti me naftë dhe derivate të naftës në Kosovë

Udhëzimit Administrative:

- Udhëzimi administrativ Nr. 07/2012 për cilësinë e karburanteve të lëngëta të naftës.
- Udhëzimi Administrativ Nr. 30/2014 për kushtet, mënyrat, parametrat dhe vlerat kufizuese të shkarkimit të ujërave të ndotura në rrjetin e kanalizimit publik dhe në trupin ujqor.
- Udhëzimi administrative (Ligji Nr. 04/L-230, AME-Agjensioni për Menaxhimin e Emergjencave - MPB.
- Udhëzim administrativ mmph Nr. 04 /2018 për pengimin e aksidenteve të mëdha ku përfshihen substancat e rrezikshme.
- Udhëzim administrative Nr.05/2011 për metodologjinë e vlerësimit të rrezikut nga aksidentet kimike si dhe masat për eliminimin e pasojave.
- Udhëzim administrativ (QRK) Nr.08/2017 për menaxhimin e deponive të mbeturinave.

b) Dokumentacioni teknik

- Projekti ideor i ndërtimit të stacionit të karburanteve me objektet përcjellëse,
- Çertifikata e regjistrimit të biznesit
- Çertifikatat mbi të drejtat e pronës
- Kopja e planit të ngastrave
- Plani i situacionit
- Kontrata për qiranë e palujtshmërisë/tokës
- Kushtet të ndërtimore

Duke marrë parasysh faktin se një pjesë e madhe e specifikave mjedisore nuk janë përfshirë në kuadër të rregullativës së sipërshtënëuar për nevojat e hartimit të këtij raporti është shfrytëzuar dhe rregullativa relevante ndërkombëtare si dhe direktivat përkatëse si që është direktiva e VNM-së.

2.2. Metodologjia e Punës

Metodologjia e punës me të cilat bëhet vlerësimi i ndikimit në mjedis për stacionin e karburanteve me objektet përcjellëse, bëhet në disa faza.

a) Informatat themelore që nënkupton identifikimet siç janë:

- Burimet themelore të ndikimeve në mjedis.
- Popullata ekzistuese me karakteristikat demografike.
- Karakteristikat e dheut, topografia dhe peizazhi në lokacionin ku është planifikuar të ndërtohet stacioni i karburanteve,
- Klima e lokacionit me të dhënat meteorologjike,
- Kualiteti i ajrit dhe ujit në lokacionin më të gjerë,
- Bota bimore dhe shtazore në terrenin e analizuar,

b) Vlerësimi i ndikimeve sipas këtyre kualifikimeve:

- Madhësia dhe lloji i ndotjes
- Karakteristikat dhe dominimi i materialit ndotës
- Gjendja e mjedisit në terrenin e analizuar
- Vlerësimi i shpërndarjes në hapësirë i materies ndotëse.

c) Analiza e rrezikimit të

- Njeriut
- Vlerave materiale
- Vlerave natyrore

d) Përcaktimi i masave mbrojtëse sipas rezultateve të arritura mbi vlerësimin e ndikimit në mjedis në lokacionin ku është planifikuar të ndërtohet stacioni i karburanteve.

Pjesa më e rëndësishme e analizës së këtij raporti i kushtohet kvantifikimit dhe vlerësimin të gjendjes ekzistuese. Hulumtimi karakterizohet me faktin se kemi të bëjmë me vendin që nuk ka të bëjë me ndonjë potencial të shprehur ekologjik. Rezultati i këtyre analizave paraqet një dëshmi mbi gjendjen aktuale të mjedisit në këtë lokacion.

3.0. PËRSHKRIMI I LOKACIONIT DHE MJEDISIT

Për hartimin e një raporti të vlerësimit të ndikimit në mjedis bazë kryesore e tij janë karakteristikat themelore. Hulumtimi dhe vlerësimi i gjendjes ekzistuese është bërë duke i shfrytëzuar hulumtimet studimore të bëra në këtë teren.

Për tu definuar gjendja ekzistuese në mënyrë të kënaqshme dhe për të u krijuar një bazë reale për hulumtim të ndikimeve të mundshme, në kuadër të gjendjes ekzistuese janë prezantuar edhe të dhënat relevante që kanë të bëjnë me të dhënat ekzistuese morfologjike, gjeologjike, hidrologjike, hidrografike dhe meteorologjike.

3.1. Potencialet ekzistuese

Njëri nga elementet kyç të hulumtimit të gjendjes ekzistuese të mjedisit është hulumtimi i potencialit ekzistues, e që konsiston në analizën e mirëfilltë të tërësisë hapësinore në zonën më të gjerë të lokacionit ku është planifikuar të ndërtohet stacioni i karburanteve, me qëllim që në bazë të pasojave të njohura të vlerësohen mundësit e rrezikut ekologjik dhe në bazë të tyre të rekomandohen masat për zvogëlimin ose edhe eliminimin e tyre. Karakteristikat e potencialit ekologjik përbëhen nga kombinimi i ndikimeve të ndërsjella të faktorëve natyror siç janë toka, uji, ajri, relievi, flora dhe fauna. Secila nga potencialet ekologjike në këtë mënyrë posedon funksione të caktuara, që në esencë kanë rëndësi të dorës së parë analizën e problematikës së tërësishme të mbrojtjes së mjedisit. Ndikimi i ndërsjellë i faktorëve të veçantë si dhe ndikimi i tyre në formimin e potencialit ekologjik dhe i funksioneve të tyre themelore me interes për analizën në fjalë, së bashku me kompleksin e marrëdhënieve të mundshme është paraqitur në figurën 1.

Në bazë të raporteve të paraqitura në këtë figurë është e qartë që faktorët natyror formojnë disa potenciale natyrore karakteristikat funksionale të të cilave duhen

marrë parasysh gjatë valorizimit të ndikimit në mjedis të stacionit të karburanteve të planifikuar për tu ndërtuar në hapësirën e lartcekur.

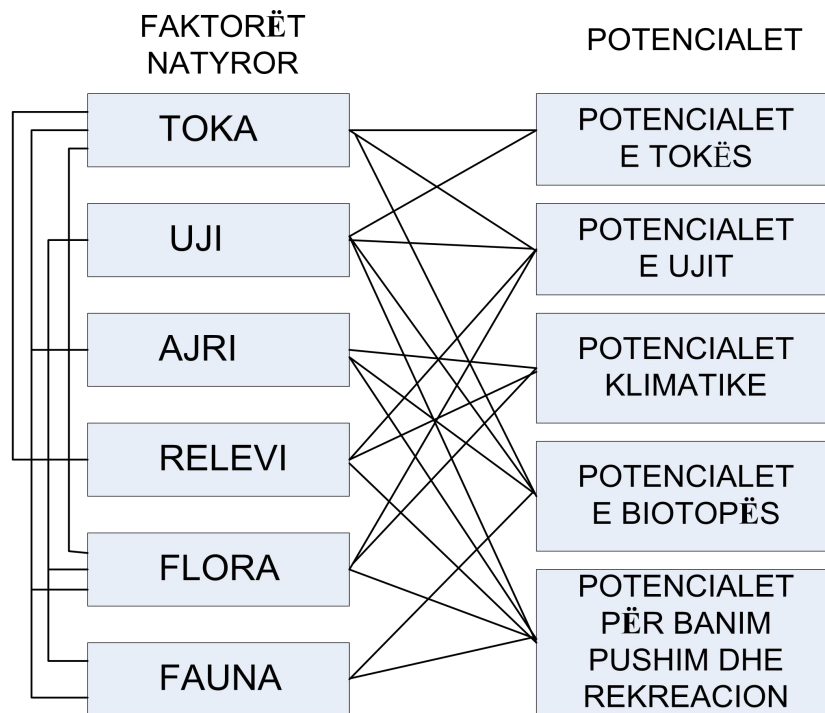

Fig.1. Raportet themelore ndërmjet faktorëve natyrorë dhe potencialeve ekologjike.

3.2. Pozita gjeografike e lokacionit

Hartimi i Raportit të vlerësimit të ndikimit në mjedis ngërthen në vete karakteristikat themelore të gjendjes egzistuese, karakteristikat themelore të gjendjes së lokacionit së bashku me kushtet klimatike e demografinë të vendit. Hulumtimi dhe vlerësimi i gjendjes ekzistuese është bërë duke i shfrytëzuar hulumtimet studimore të bëra në këtë teren, përmes analizave vizuale dhe informatave të marra nga ana e vetë personave përgjegjës të kompanisë “**Agro-Trade Group**” Sh.p.k, në Llapllasellë komuna e Graçanicës.

Lokacioni i Pikës së karburantit të kompanisë „**Agro-Trade Group**” Shpk, ndodhet në rrugën Llapnasellë - Prishtinë. Objekti afarist – Pikë karburanti me etazhitet P+0, lokacioni përfshinë parcelat kadastrale me numër: **P-7341404-01775-2, 01775-1**, në zonen kadastrale Llapnasellë komuna e Graçanicës, në vendin e quajtur të Pusi, zona kadastrale Llapllasellë komuna e Graçanicës.

Kompleksi shtrihet në zonë periferike në pjesën juglindore të fshatit Llapllasellë dhe hapësira e tij kufizohet nga objektet afariste biznesore të cilat ofrojnë shërbime të ngjashme afariste.

Lokacioni në të cilin planifikohet të ndërtohet objekt afarist Pikë karburanteve të kompanisë „**Agro-Trade Garden**” Shpk, me infrastrukturën e saj përcjellëse, gjendet në rrugën magjistrale Prishtinë-Shkup, konkretisht në kilometrin e 7-të, sipas Planit Rregullues të komunës së Graçanicës.

Projekti i Pikës së karburantit të kompanisë „**Agro-Trade Garden**”- Shpk, i cili ndodhet në rrugën kryesore në drejtim Ferizaj-Prishtinë, në afërsi të qendres tregtare Prishtina Mall në Llapllasellë, është rezultat i inkorporimit të nevojave në mes të konsumatorëve të lokaleve afariste, investitorëve dhe frekuentuesve të rrugëve lidhëse rreth lokacionit, aktualisht lloji i tokës është tokë Ndërtimore dhe u takon parcelave me numëra të ngastrës: **P-7341404-01775-2, 01775-1**, në zonën kadastrale e Llapllasellë komuna e Graçanicës, parcelat janë në pronësi private të Sadudin (Musa) Humolli, pronarë i kompanisë „**Agro-Trade Garden**”- Shpk. Lokacioni ku është planifikuar të ndërtohet stacioni i karburanteve, është shëndrruar në zonë industriale (zona e Ndërtimit) dhe tragtare për shkak të pozitës gjeografike që ndodhet lokacioni, për arsye se afër lokacionit kalon rruga kryesore me katër korsi, rruga Ferizaj -Prishtinë e cila ka lidhje shumë të mira me të gjitha rrugët që bëjnë kyqjen dhe qkyqjen nga Prishtina.

Përgjatë rrugës janë ndërtuar objekte afariste, tregëtare dhe industriale, siq janë pika karboranit të ndryshme, si dhe objekte dhe shtëpi banimi, depot e materialit ndërtimor, ndërsa matanë rrugës në një distacë të konsiderueshme kemi edhe stacione të karburanteve, objekte hoteliere e tregtare dhe lokale tjera asfarsite me veprimtar të ndryshme, etj.

Në afërsi të drejtërdrejt të hapësirës ku është planifikuar të ndërtohet stacioni i karburanteve ndodhet Pika karboranti dhe objekte tjera afariste, si depo për autopjesë, zyre të administrates, depo, etj..

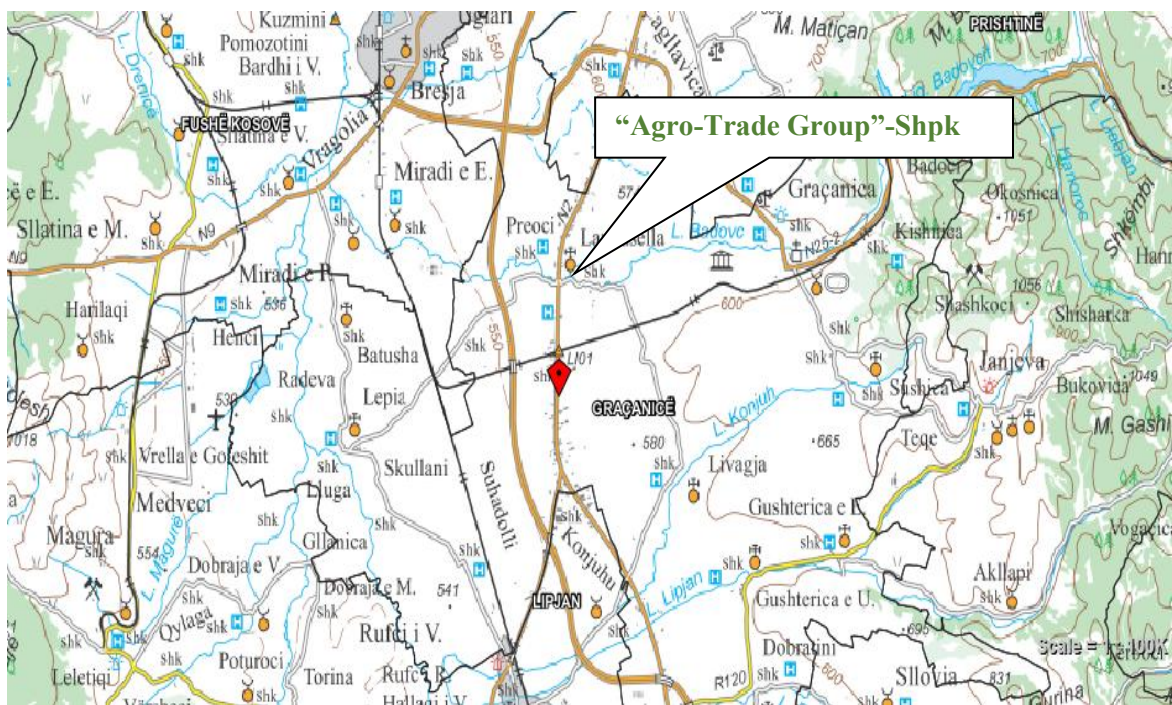
Lokacioni ku është planifikuar ndërtimi i stacioni i karburanteve në pjesën jugore kufizohet me objekte Afariste Prodhuese, nga ana lindore kufizohet me parcel ndërtuese, nga ana jugore kufizohet me parcelën të ndërtuar për afarizëm, nga ana perendimore kufizohet me rrugën kryesore Ferizaj – Prishtinë, gjithashtu edhe nga ana veriore, kufizohet me objektet afariste tregtare dhe rrugën sekondare.

Në bazë të gjitha analizave është sajuar mundësia për vlerësimin global të gjendjes ekzistuese të mjedisit jetësor si dhe ndikimeve të mundshme negative gjatë punës së stacionit të karburanteve.

Këto vlerësime shërbejnë si bazë për kuantifikimin e ndikimeve të mundshme negative dhe për përcaktimin e masave të nevojshme mbrojtëse duke marrë parasysh se kemi të bëjmë me një objekt specifik për pika karburanti të lëngët (naftë dhe benzene).

Për t'a pasur më të qartë vendodhjen e lokacionit, ky raport shoqërohet edhe me foton e mëposhtme si pamje satelitore dhe harta topografike.

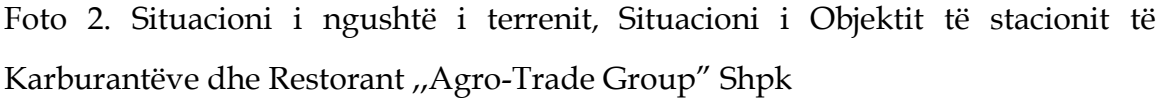
Pozita Gjeografike të Objektivit Afarist Pikë Karburanti

Harta 1. Pozita gjeografike e lokacionit të pompës së derivateve të naftës

Foto 1. Pamje e lokacionit ku është planifikuar ndërtimi i objektit afarist Resorant dhe Pikë Karburantit „Agro-Trade Group” - Shpk

Njërën nga veçoritë qenësore të hapësirës së analizuar, në kuptim të përcaktimit të ndikimeve të mundshme në mjedis, paraqet popullata dhe demografia e saj. Këto fakte kuptimin e plotë të tyre e kanë në hulumtimin e hollësishëm të ndikimeve të mundshme negative në banorë që jetojnë në hapësirën e analizuar. Komuna e Graçanicës është krijuar në vitin 2010 nga zgjedhjet lokale të Kosovës, të cilat u mbajtën në fund të vitit 2009. Ajo është një nga shtatë komunat e themeluara në atë kohë dhe është formuar nga vendbanimet e komunave të Prishtinës, Lipjanit dhe Fushë Kosovës.

Komuna e Graçanicës ndodhet në peizazhin qendror të Kosovës, të njohur si Fusha e Kosovës. Në veri kufizohet me komunat e Prishtinës dhe Fushë Kosovës dhe në jug me komunën e Lipjanit. Ka gjithsej 16 fshatra në komunë.

Zona ka një sipërfaqe prej 131 km². Së bashku me komunat e Prishtinës, Podujevës, Drenasit, Lipjanit, Kastriotit, Artanës dhe Fushë Kosovës, formon Rajonin e Prishtinës .

Regjistrimi i vitit 2011 tregoi se komuna e Graçanicës kishte një popullsi prej 10.675, prej të cilëve 7.209 ishin serbë, 2,474 si shqiptarë, 852 si romë, ashkali dhe egjiptianë të Ballkanit, 22 si goranë, 15 si turq dhe 15 si boshnjakë. 45 i përkisnin grupeve të tjera etnike dhe nga 43 persona nuk kishin përgjigje në lidhje me origjinën etnike.

Përmes kësaj anës kalon rruga Autostrada më e shkurtër që bashkon pjesën qendrore të gadishullit Ballkanik me detin Adriatik.

Kushtet hidrologjike dhe kushtet natyrore të komunës së Prishtinës, ndikojnë në zhvillimin e bujqësisë dhe për zhvillimin e aktiviteteve turistike dhe rekreative.

E gjithë kjo ka ndikim në strukturën ekonomike të regjionit të lartcekur.

Prandaj bujqësia dhe turizmi merret si pjesë madhore e aktiviteteve ekonomike në komunën e Prishtinës gjegjësisht të komunës së Graçanicës.

Në afërsi të drejtëprdrejt ngastrës ku është planifikuar të ndërtohet stacioni i karburanteve nuk ndodhen objekte të banimit, objektet e banimit më të afërta ndodhen në distancë mbi 100 metra nga stacioni i karburanteve, kështu që në pikëpamje mjedisore, stacioni i karburanteve nuk do të ketë ndonjë ndikim relevant në popullatë, përpos që do të kenë vetëm dobi sepse një numër i popullatës do të punësohen në stacionin e karburanteve për kryerjen e aktiviteteve të ndertimit dhe aktiviteteve shërbyese pas fazës së ndërtimit.

3.4. Infrastruktura ekzistuese.

Në afërsi të lokacionit ku është planifikuar të ndërtohet objekti afarist dhe stacioni i karburanteve me restorant dhe mini market dhe infrastruktura percjellese si dhe rrugore është e rregulluar, afër lokacionit ku është ndërtuar stacioni i karburanteve kalon rruga kryesore Prishtin-Lipjan - Ferizaj, largësia

nga kjo rrugë është në distance mbi 10 metra, e cila mundëson kyçjen me gjithë rrjetin rrugor të Republikës së Kosovës.

Gjithashtu në këte lokacion është funksionale infrastruktura ujore (e ujësjellësit dhe kanalizimit), dhe infrastruktura energjetike, furnizimi me energji elektrike i stacionit të karburantit me objektet përcjellëse bëhet përmes rrjetit elektrik dhe trafos private, që do të e ndërton pronari i kompanisë.

3.5. Kushtet klimatike

Klima e kësaj treve sipas pozitës së saj gjeografike, lartësisë mbi detare dhe sipas hulumtimeve meteorologjike siç janë: reshjet dhe temperaturat mesatare mujore dhe vjetore, është klimë kontinentale. Në viset e ulta për shkak të ndikimit të klimës mesdhetare dhe verës shumë të nxehta të korrurat janë nder të parat në Evropën juglindore prandaj ekzistojnë përparsit e pakrahasueshme për kulturat bujqësore: Grurit, misrit, Luledjellit, hardhia e rrushit, pemët dhe perimet.

Sa i përket temperaturave dhe reshjeve, Pranvera dhe Vjeshta karakterizohen përafërsisht me klimë të njëjtë.

Klima përbën një grup të proceseve atmosferike të cilat përshkruajnë gjendjen fizike të atmosferës mbi ndonjë territor. Studimi i faktorëve klimatik dhe elementeve klimatike në cilindo territor ose region është shumë i rëndësishëm për shumë degë të ekonomisë. Qëllimi kryesorë i studimit është që të ofrohen sa më shumë të dhëna për klimën dhe specifikat e saj të cilat do të jenë të rëndësishme për të gjithë shfrytëzuesit real dhe potencial. Mirëpo, sa do të arrihet suksesi varet nga cilësia dhe sasia e të dhënave të mbledhura nga terreni, respektivisht nga niveli i organizimit të rrjetit për grumbullimin e të dhënave klimatike dhe meteorologjike. Në mungesë të informatave në afërsi të vendit të studimit për Llapllasellë dhe komunën e Çagllavicës, të dhënat për klimën mund të merret nga stacionit klimatik në Prishtinë, të cilat ka më shumë vërtetimet, apo matjet shumëvjeçare meteorologjike. Qëllimi i këtij studimi ka synim të shqyrtohet karakteristikat klimatike dhe hidrologjike të zonës së Çagllavicës, në

profil të analizohet hidrologjia dhe regjimet klimatike të zonës. Elementet klimatike janë analizuar si tersi të elementeve fillestare të cilët janë marrë nga studimet ekzistuese.

Në territorin e analizuar dhe më gjerë, ka të bëjë me ndikimet e brezave klimatike Evropiane subtropikale të matura, mes klimave mesdhetare kontinentale e cila është e njohur sipas sasive të reshjeve në periudhat dimërore, kurse verës ky rajon e ka ndikimin eciklonit azotik me masa ajrore me prejardhje tropikale, që vijnë si pasojë e verërave të nxehta dhe të thata. Në rajonin kontinental Evropian janë të theksuara apo dominojnë reshjet e mëdha në muajt e pranverës dhe verës në raport me ata të dimrit. Në përgjithësi mund të thuhet se në territorin e Kosovës, për shkak të ndikimit të faktorëve orografik, me kurorat malore të kufizuara, ka prani të veçorive specifike mikroklimatikë. Këta përbërës natyror kanë kushtëzuar që kjo lami është karakteristikë sipas asaj së gjatë pranverës dhe vjeshtës është kohë e ndryshueshme, kurse vjeshta është më e nxehtë se pranvera. Kushtet klimatike gjatë stinës së verës është mjaft stabile, derisa gatë stinës së dimri ka ndikime të aktiviteteve mesdhetarë.

Elementet klimatike do të jenë të paraqitura më poshtë sipas domethënies në formimin e ndikimit sipërfaqësorë.

3.6. Gjendja Morfologjike dhe Hidrologjike

Veçoritë hidrogeologjike të lokacionit ku është planifikuar të ndërtohet stacioni i karburanteve, janë të thjeshta. Morfologjia, ndërtimi gjeologjik, tektonika janë faktorët dominantë të cilët definojnë lëvizjen e ujërave sipërfaqësor dhe ato nën tokësor.

Territori i hulumtuar veçohet me një relief të rrafshet cili është i kushtëzuar në veçanti nga ndërtimi gjeomorfologjik dhe karakteristikat gjeologjike të terrenit dhe zhvillimin e proceseve tjera natyrore. Hulumtimet në këtë terren nga aspekti gjeologjik dhe gjeomorfologjik janë përshkruar nga shumë autor të cilët e kanë paraqitur karakteristikat hidrologjike dhe hidrogeologjike të pellgun të lumit

Gračanka. Pjesa e tërësishme e këtij territori përbëhet nga formacionet e reja të kuaternarit dhe pliocenit dhe kushteve të cilat kanë mbizotëruar në epokën liqenore të formimit të këtyre formacioneve.

Duke vështruar hartën topografike dhe hartën gjeologjike të zonës së gjerë e ultësirës së Kosovës, nga pjesa veri-lindore në drejtim të lindjes kufizohet me zonën kodrinore-malore të Kishnicës të cilat përcaktojnë fundin e njësie të zonës së qendrore të vardarit dhe fillim të njësie tjetër morfologjike eksterne të vardarit, në jugë-perëndim të rrafshin e Kosovës.

Nga kjo mund të theksojmë se pozicioni i pikës së Karburantit shtrihet në njësinë gjeomorfologjike të rrafshit të Kosovës, gjegjësisht ndërmjet gjeosinklinalëve të Maleve të Kishnicës dhe ultësirës së rrafshit të Kosovës në Jugë-Perëndim.

Terreni ku do të ndërtohet Pika e Karburantit dhe Restorani hulumtuar shtrihet në pjesën Jugore të Prishtinës në dalje të llapllasellës në vendbanimit Çagllavicë e cila karakterizohet me relief të rrafshit me një lartësi mbidetare mbi 580 m.

Për analizë hidrogjeologjike të terrenit më të rëndësishme në këtë terren janë veçuar veçorit gjeomorfologjike të cilat kryesisht ndërtohet nga formacionet e kuaternarit dhe formacionet e pliocenit të cilat si tersi e përbëjnë pjesët e ultësirës së pellgut të Lumit Graçanka.

Zona e të Lumit Graçanka në luginën e Llapnaselës dhe Çagllavicës kryesisht është e përbërë nga sedimentet e pliocenit dhe sedimentet e terciarë lumore, trashësia e së cilave është mbi 10 metra.

3.7. Flora dhe Fauna

Ndikimi i shërbimit të kompleksit të stacionit të karburanteve në domenin e florës dhe faunës paraqet dukuri që kërkon shqyrtim të kujdesshëm, në kuptim të evidencimit të pasojave të ndryshme të mundshme negative dhe zvogëlimit të tyre brenda kufijve të pranueshëm. Ajo që dallon florën dhe faunën e këtij regjioni janë ndryshimet intensive si pasojë e veprimtarisë së njeriut.

Ngastrat ku është planifikuar të ndëtohet stacioni i karburanteve, më herët ka qenë e mbjellur me bimësi si kultura bujqësore sezonale, kurse tani nuk ekziston bimsi me të mbjellura me të lashta periodike bujqësore, sepse në të janë të ndërtuara objekte tjera afariste. Mirëpo në bazë të shqyrtimeve vizuale në rrethin të zonës më të largët ku realizohet projekti kemi hasur në bimësi që karakterizohet kryesisht nga bimët e ulta barishtore, kultura periodike bujqësore si dhe të gjitha pemët frutore të grupit faror dhe atyre bërthamore.

Në bazë të dhënave zyrtare të Institutit për Mbrojtjen e Natyrës, nuk ekzistojnë të dhëna se në këtë lokacion kemi të bëjmë me hapësirë të mbrojtur me ligj, në drejtim të biodiversitetit dhe natyrës në përgjithësi. Përveç, disa objekteve të kultit religjioz.

Duke marrë parasysh karakteristikat e gjendjes ekzistuese mund të konstatohet se në lokacionin e këtij regjioni nuk ka potenciale të shprehura të vegjetacionit të cilat mundë të rrezikohen me funksionimin e stacionit të karburanteve.

Bazuar në florën ekzistuese dhe kushtet klimatike të rajonit, e duke marrë për bazë edhe të dhënat nga banorët, në këtë zonë përpos kafshve dhe shpezve shtëpiake në zonën jashtë vendbanimeve jetojnë gjitarët, zvarranikët, brejtësit, insektet e ndryshme, lepuri i egër, dhelpra, ujku, derri i egër etj. Prej brejtësve jetojnë- mijtë, prej zvarranikëve- gjarpri i zakonshëm, breshkat e tokës zhapini i gjelbër etj, ndërsa prej shpezëve janë karakteristike, bilbilat, thëllënëza e fushës, sorrat, shqiponja, etj.

3.8. Karakteristikat sizmike

Sizmikja mikro - regjionale e këtij lokacioni dallohet me mundësi të dridhjeve të tokës të intensitetit prej rreth 7 shkallë të Merkalit.

Sipas hartave sizmike të regjionit, hapësira e gjerë e hulumtuar nuk i përket një intensiteti të njëjtë të dridhjeve sepse varet nga karakteristikat gjeologjike të tokës, thellësisë së ujërave nëntokësore etj.

3.9. Efektet vizuale

Karakteristikat e peizazhit të tërësisë së analizuar hapësinore paraqesin njërin nga elementet për të perceptuar marrëdhëniet e tërësishme në relacionin kompleks i stacionit të karburanteve - mjedisi.

Me këtë rast gjithsesi duhet marrë parasysh se bëhet fjalë për një kategori psikologjike afektive e cila manifestohet përmes veprimit të tërësishëm sinergjik të rrethinës në shikuesin, ku medoemos janë të pranishme implikimet kulturologjike, sociologjike dhe subjektive.

Sipas projektit të planifikuar ndërtimi i kompleksit të objektit afarist dhe stacionit të karburanteve nuk ka ndonjë ndikim negativ në prishjen e peizazhit në lokacionin e analizuar, sepse siç e cekëm më lart planifikohet të ndërtohet në zonën ku janë të ndërtuara objektet tjera afariste dhe biznesore, prandaj stacioni i karburanteve nuk ndikon në shikuesin, sepse syri i njeriut është mësuar me këte gjendje të mjedisit.

3.10. Ajri

Në lokacionin në fjalë deri tani nuk janë bërë matje mbi shkallën e ndotjes së ajrit, ujit, tokës dhe zhurmës në mënyrë që të bëhet një vlerësim sa më preciz i gjendjes mjedisore për lokacionin ku është planifikuar të ndërtohet stacioni i karburanteve nga kompania „Agro-Trade Group”-Shpk Llapllasellë.

Nga vet konfiguracioni i terrenit, dhe për shkak të objekteve afariste dhe biznesore që janë ndërtuar dhe janë duke u ndërtuar në këte lokalitet të cilat ndikojnë mjaft në ndotjen e ajrit, mund të konkludojmë se pastërtia e ajrit në këtë region është në nivel mesatar.

Gjithashtu fregvenca e madhe e automjeteve në rrugën kryesore, ndikojnë në ndotjen e ajrit, gjithashtu në ndotjen e ajrit ndikojnë dhe pajimet agro teknike të cilat nevojiten për kryerjen e punëve bujqësore.

3.11. Uji

Ndotja e ujit shkaktohet nga objektet afariste dhe biznesore që janë ndërtuar dhe janë duke u ndërtuar në këte lokalitet. Ndotja e ujit pjesërisht shkaktohet edhe nga lëshimi i ujërave të zeza nga komuniteti të pa trajtuara si dhe hedhja e mbeturinave në shtratin e prockave përkaj tij.

Ndotja e ujit mundë të shkaktohet nga stacionet e karburanteve të cilat janë të vendosura nga dy anët e rrugës kryesore Prishtinë-Lipjabë-Ferizaf.

Ndotja e ujit shkaktohet nga trafiku rrugor i cili zhvillohet në këte lokacion dhe nga shpërlërja e trasës së rrugës me të reshurat atmosferike.

4. PËRSHKRIMI I KOMPLEKSIT TË STACIONIT TË KARBURANTEVE - PROCESI TEKNOLOGJIK

4.1. Përshkrimi i pajimeve dhe objekteve ndërtimore

Kompleksi i Objektit afarist dhe stacionit të karburanteve të kompanisë „Agro – Trade Group” Shpk me NRB dhe numer fiskal 810502535 me seli në rrugën Magjistrallja Prishtinë – Shkup në km e 7 – të, Llapllasellë Graçanicë, në bazë të projektit ideor të ndërtimit, do të përbëhet prej këtyre pajimeve dhe objekteve të cilat si tërësi nevojiten për realizimin e veprimtarive në stacionin e karburanteve, dhe restorantë si dhe mbrojtjen e mjedisit nga ndikimet e mundshme negative që shkaktohen nga stacioni i karburanteve.

Në vijim po i shënojmë pajimet dhe objektet që do të përbëjnë kompleksin e stacionit të karburanteve dhe restorantit:

- Objekti i cili përmban hapsirën për administratës, hapsirën për shitjen e derivative, vajrave dhe lubrifikanteve, hapsirën për market, hapsirën për restorant.
- Terrasa
- Platoja e pompës
- Hapsirat e parkingjeve
- Rezervarët e naftës dhe benzinës

- Aparatet për toçitje të naftës dhe benzinës
- Streha
- Hapsira për gjenerator
- Seperator për ndarjen e derivateve dhe vajrave nga ujërat e ndotura.
- Gropa septike për ujërat e zeza.
- Bunari filtrues.
- Grumbulluesit e ujit.
- Oazat gjelbëruese.
- Rrethoja e lokacionit.
- Shtyllat e reklamës.

4.2. Objekti i administratës

Në aspektin FunkSIONAL objekti është i ndare ne 3 seksione:

Seksioni 1- Përmbanë hapsiren për vendosjen e dy (2) dispancereve për furnizim me karburante dhe akomodimin e 2 automjeteve në të njejtën kohe. Ky seksion është potencuar me ngjyre në figuren e me poshtme dhe shtrihet në një siperfaqe totale prej 5789 m².

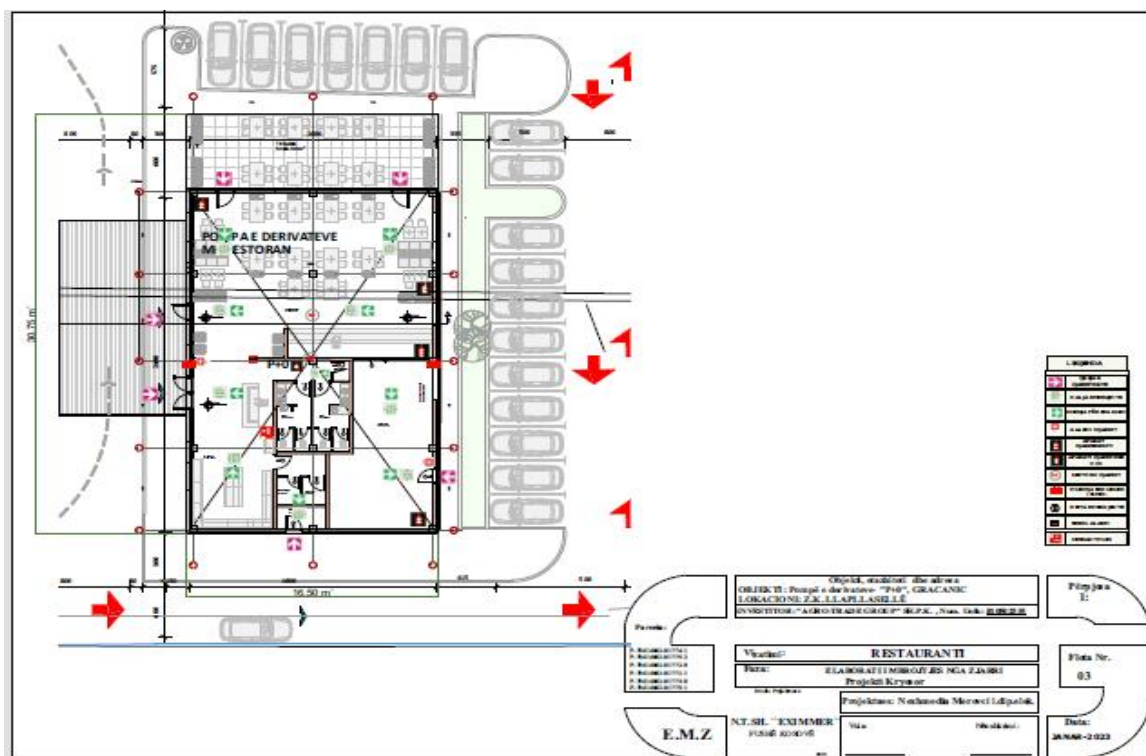
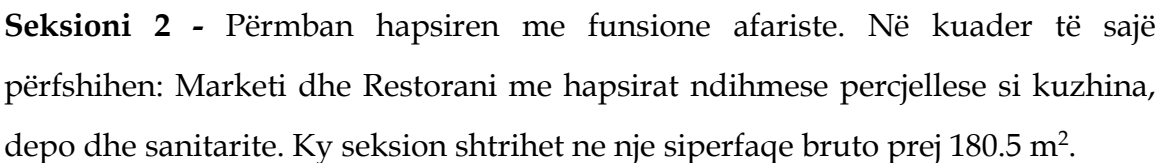

Fig. 2. Seksioni 1. Pozita e dispancereves

Ne objekt do të vendosen pikat e sanitarisë dhe Hidranti. Pikat e sanitarisë do të punohen krejt sipas rregulloreve dhe standardeve të kohës.

Mbulesa (streha) e stacionit për shitjen e karburanteve është punuar nga konstruksioni i kapriates metalike, trau kryesor duhet ndërtuar nga shufrat metalike T,2L. Mbi kapriate duhet të vendosën brinaket te profilit I-140 (metalike) dhe mbi te llamarina e plastifikuar.

Për arsye estetike streha ne anët e jashtme të mbulesës duhet punuar me një panel nga llamarina e plastifikuar.

Ana e poshtme e mbulesës duhet punuar nga llamperia metalike, në bazë të specifikacionit të përshkruar në projektin ideor për ndërtimin e stacionit të karburanteve.

4.3. Platoja e kompleksit

Platoja e kompleksit të stacionit të karburanteve „Agro – Trade Group”- shpk duhet rregulluar ashtu që pjerrtësia të jetë e përshtatshme për përcjelljen e ujërave sipërfaqësore, të tërë pjesës për rreth objektit administrativ, marketit, restorantit dhe për rreth objektit për shitjen e karburanteve i teri është i betonuar. Organizimi për funksionimin e këtij stacioni të karburanteve është i destinuar për funksionimin e qarkullimit ne rrugën magjistrale dhe regionale që lidh Prishtinen me Shkupin dhe qytete tjera, hyrja dhe dalja e automjeteve në kompleksin e stacionit të karburanteve do të bëhet pa pengesa sepse hapësira për hyrje në stacion të karburanteve dhe dalje është e mjaftueshme dhe dukshmëria është e mirë.

4.4. Rezervarët e lëndëve djegëse të lëngëta (naftë dhe benzinë)

Në bazë të projektit ideor për ndërtimin e stacionit të karburanteve do të vendosen katër rezervar për depozitimin e naftës dhe benzinës, në bazë të matjeve dhe caktimit të tabelave për matjen dhe përcjelljen e sasisë së derivateve në rezervar është caktuar kapaciteti i rezervarëve dhe atë:

- Kapaciteti i rezervuareve V_1 - 49218 litra, V_2 - 28565 litra , V_3 - 7559 litra V_4 - 13185 litra, Naft dhe Benzin, me kapacitet të përgjithshëm V_p = 98,527 litra, me dimensione 12m në gjatësi 2.5m ne gjerësi dhe 3m në lartësi. Diameri i rezervarit është 2.5m.
- Kapaciteti i përgjithshëm i rezervarëve për karburant do të jetë V_p = 98,527 litra.

Rezervarët janë cilindrik të ndërtuar prej çelikut me mure të dyfishtë sipas standardeve të caktuara për rezervarët për deponimin e lëndëve djegëse të lëngtë dhe të vendosur nën tokë në pozitë horizontale, në hapësirën e betonuar dhe të rrethuar me mure betoni, të mbështetur në tri mbajtëset (shalat) nga betoni dhe të shtrënguara me nga dy shirita metalik anti korroziv për secilën mbajtëse, me qëllim të përforcimit për të mos lëviz nga presionet e ndryshme nëntokësore. Mbrojtja nga korrozioni do të bëhet për mes sistemit të katodës dhe me ngjyrë konform standardeve.

Mbushja dhe zbrazja e rezervarëve do bëhet nëpër mes sistemit të gypave special të cilët do të vendosen në kanal prej betoni për mbrojtjen e tyre nga dëmtimet eventuale.

Dimenzioni i Rezervuareve si ne foto poshtë.

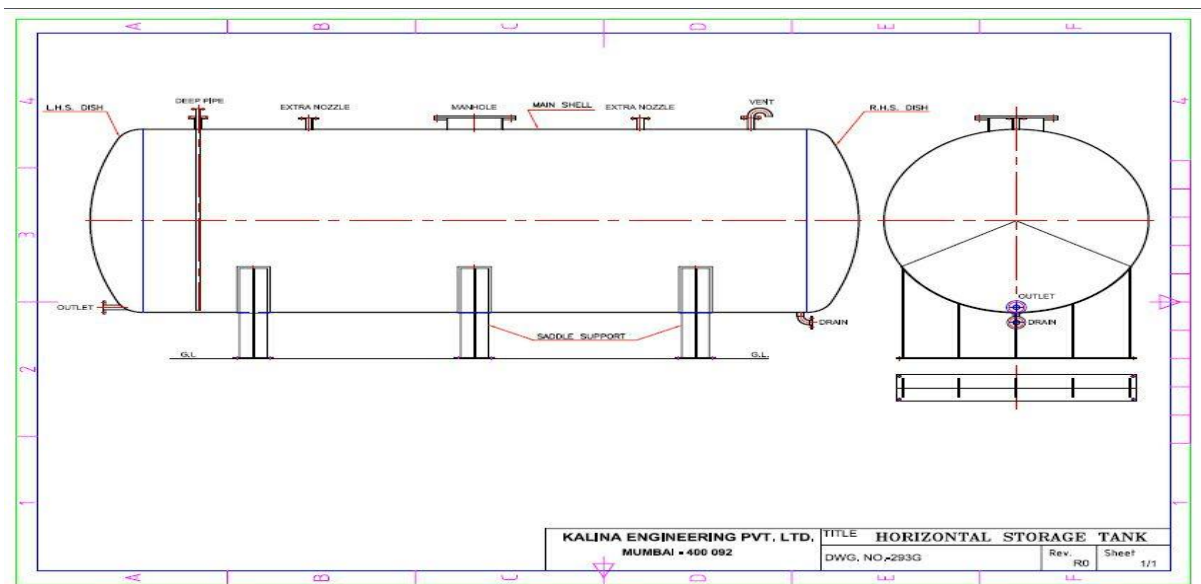

Fig 3. Rezervuaret për Naft dhe Benzin

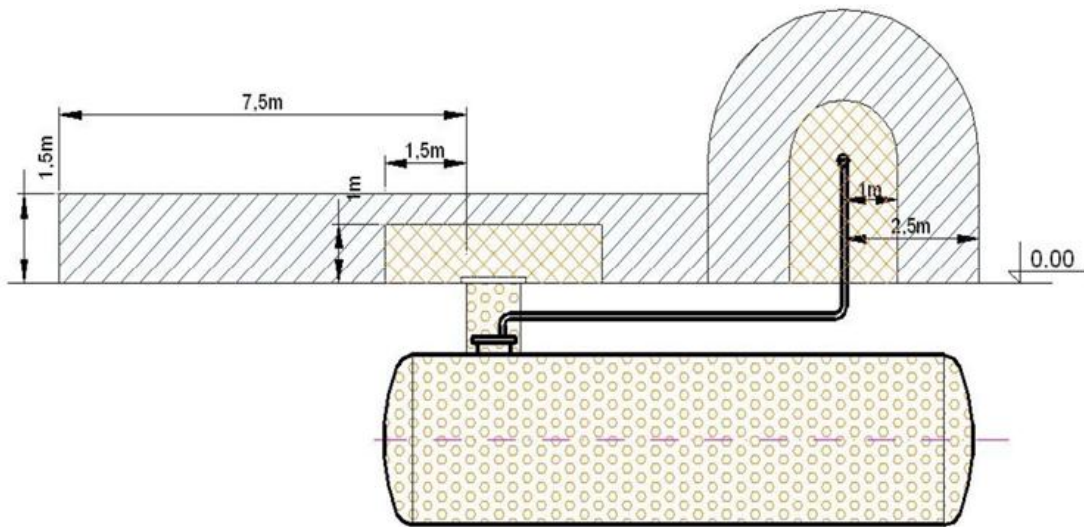

Fig 4. Pika e Shitjes, Objekti Afarist si dhe Rezervuarët për Naft dhe Benzin

4.6. Karakteristikat kryesore të procesit teknologjik në stacionin e karburanteve

Procesi teknologjik në stacionin e karburanteve përfshin këto operacione të veprimit që janë të ndërlidhura në mesë vete.

- Sistemi për zbrazje
- Sistemi për deponimin e karburanteve
- Sistemi për dhënien (toçitjen) e karburanteve

Sistemi për zbrazje të karburanteve të lëngët bëhet nga autocisternat me ramje të lirë (apo me anë të pompës) përmes sistemit të gypave prej gome, të cilët përmes një kyçje speciale lidhen me gypin në rezervuar.

Matja e sasisë së deponuar në rezervuar do të matet drejtpërdrejt nga instrumentet matëse të vendosur në autocisternë ose përmes levës së bazhदारuar dhe tabelave të veçanta për çdo rezervuar.

Sistemi i gypave dhe instrumenteve matëse kontrollohen para zbrazjes, në mënyrë që të eliminohen dukuritë e situatave aksidentale.

Sistemi për deponim të karburanteve do të përbëhet nga katër (4) rezervar të gjithë janë të ndare në mes vete, ndersa 2 nuk janë të ndare për depozitimin e naftës dhe 2 për benzinë, me vëllim total $V_p = 98,527$ litra. Sistemi për dhënien

apo toçitjen e karburanteve të lëngët do të përbëhet prej një ishuj me pesë (1) pajisje automatike me nga dy (2) gypa për toçitje për karburant të lëngët, gjithsejtë katërdhjet (2) gypa për toçitje për karburant të lëngët. Mbushja dhe zbrazja e rezervarëve do të bëhet nëpër mes sistemit të gypave special të cilët do të vendosen në kanal prej betoni për mbrojtjen e tyre nga dëmtimet eventuale. Sistemi për dhënie të karburanteve (automatët) do të jenë të mbrojtur nga rreziku eventual.

4.7. Komponentët hyrëse në procesin teknologjik

Komponentët hyrëse nga aktivitetet që zhvillohen në stacionin e karburanteve janë:

- Karburantet djegëse të lëngëta (naftë dhe benzinë).
- Energjia elektrike.
- Uji

Karburantet djegëse të lëngëta benzina dhe nafta shërbejnë për furnizimin e automjeteve, për nevoja ne amvisni ne industri etj. Sasia e përgjithshme e karburanteve të lëngëta në stacionin e karburanteve do të jetë $V = 98,527$ litra.

Energjia elektrike shërben për ndriçim dhe funksionim të pajisjeve si dhe për nxehje. Furnizimi me energji elektrike do të bëhet nga rrjeti shpërndarës i energjisë elektrike varësisht nga kapaciteti i qytetit ose do të paiset me trafo personale.

Uji shfrytëzohet për qëllime sanitare, për larjen e platosë së stacionit të karburanteve dhe për furnizim të pajisjeve kundër zjarrit.

Nevojat e ujit për sanitari varet nga numri i punëtorëve p.sh për një punëtor nevojiten 25 lit. ujë/ditë.

Furnizimi me ujë në kompleksin e stacionit të karburanteve „**Agro – Trade Group**” **Sh.p.k**, i cili shfrytëzohet për qëllime sanitare do të bëhet nga sistemi i ujësjellësit, kurse furnizimi me ujë i cili shfrytëzohet për qëllime për larje të platosë si dhe ujitjen e sipërfaqeve të gjelbëruara, dhe për furnizim të pajisjeve

kundër zjarrit do të bëhet nga pusi që duhet nxjerrur me shpim të thellë nga pronari i stacionit të karburanteve .

4.8. Komponentët dalëse në procesin teknologjik

Komponentët dalëse nga aktivitetet që zhvillohen në stacionin e karburanteve janë:

- Karburantet djegëse të lëngëta (naftë dhe benzinë)
- Ujërat e ndotura.
- Avujt e hidrokarbureve dhe gazrat shkarkuese nga automjetet.
- Zhurma.
- Mbeturinat e ngurta.

5. Vlerësimi i Ndikimit në Mjedis

Analiza e vlerësimit të gjendjes ekzistuese të mjedisit si dhe vlerësimi i ndikimeve të mundshme të cilat janë si pasojë e proceseve (veprimeve) që kryhen në stacionin e karburanteve tregojnë se deri te kuantifikimi i të dhënave mund të vihet sipas një analizë gjithë përfshirëse.

Të gjitha ndikimet e mundshme nuk janë të vlerave të njëjta që të bëhet edhe kuantifikimi i tyre. Ndikimet negative në mjedis mund lajmërohen në të gjitha fazat e zhvillimit të projektit, prandaj të gjitha ndikimet e mundshme negative në mjedis i klasifikojmë në tri perioda themelore dhe ato: Vlerësimi dhe përshkrimi i ndikimeve negative në mjedis duhet të bëhet për fazën ndërtimit të stacionit të karburanteve, gjatë punës kontinuele të stacionit të karburanteve vie deri te rritja e emisionit të materieve ndotëse nga puna e automjeteve, avullimi i karburantit benzinë, derdhjet dhe avullimi i karburanteve të lëngët, krijohet zhurmë nga motorët e automjeteve dhe funksionimi i automatëve për dhënie të karburanteve, në mënyrë indirekte mund të vie deri te ndotja e ujërave sipërfaqësore dhe sipërfaqeve të dheut afër stacionit të karburanteve. Entitetet e cenueshme që

potencialisht rrezikohen janë të punësuarit në stacion dhe shfrytëzuesit e shërbimeve –konsumatorët.

Gjithashtu duhet parapa ndikimet e mundshme negative në mjedis pas përfundimit të aktivitetit punuese në stacionin e karburanteve.

5.1. Ndotja e ajrit

Gjatë fazës së ndërtimit të Objektivit stacionit të karburanteve, nuk kemi ndotje të theksuar të ajrit. Ndotja e ajrit ndodhë nga makinat ngarkuese dhe automjetet transportuese, që nevojiten për gërmimin e bazamentit dhe transportimin e materialit ndërtimor, ndotja nga pluhurat që lirohen nga sipërfaqet punuese, gjatë realizimit të fazës së ndërtimit të stacionit të karburanteve.

Gjatë funksionimit kontinuel të stacionit të karburanteve nga qarkullimet e automjeteve vie deri te rritja e ndotjes së ajrit nga emisioni i gazrave nga automjetet dhe nga avullimi i karburanteve.

Gazrat nga djegiet motorike përmbajnë një numër të madh të komponentëve ndotëse me koncentracione të ndryshme por më të shprehur dhe më me ndikim në ndotje të ajrit janë CO, NO_x, H_xCy, SO₂ dhe Pb.

Ndikimi i tyre në shkallën e ndotjes varet para se gjithash nga kushtet klimatike – meteorologjike dhe dendësisë së qarkullimit të automjeteve në komunikacion në lokacionin e stacionit të karburanteve. Ndotje të ajrit mund të ndodh nga gazrat të cilët lirohen nga lëndët djegëse që nevojiten për përgatitjen e ushqimit, dhe ngrohjen e hapësirës së restorantit gjatë stinës së dimrit, e cila ndotje është minimale, ndotja e ajrit ndodh nga avujt që lirohen nga vaji në hapësirat e kuzhinës, që nevojitet për përgatitjen e llojeve të ushqimit.

Pra, themi që në mënyrë të paevitushme, në kohën e mbushjeve të serbatorëve të makinës, ka çlirime avujsh në rastin e benzinave, çlirime avujsh hidrokarburesh që përmbajnë kryesisht benzen, ksilen, toluene, etil benzeni, etj. Që të gjithë janë shumë fluror që me rritjen e temperaturës së ambientit, kanë një shkallë avullimi

më të lartë. Nëse përmbajta e tyre në ajrin e mikroambinetit aty, arrin në një kufi të caktuar përzierje, shkëndija më e vogël jepë eksplozion.

5.2. Ndotja e ujit

Rreziku më potencial për ndotjen e ujërave sipërfaqësore dhe nëntokësore si dhe ndotja e dheut ndodhë nëse vie deri te shpërthimi i rezervarëve me karburant të vendosur në tokë.

Mundësia e derdhjes së derivateve gjatë mbushjes së rezervarëve dhe gjatë toçitjes së derivateve. Pastaj gjatë funksionimit kontinuel të stacionit të karburanteve në sipërfaqet shërbyese për komunikacion vie deri te sedimentimi i materieve ndotëse që është si rezultat i fundërrimit nga gazrat e djegura motorike, i fshirjes së gomave të automjetit, i rrjedhjes së derivateve dhe vajrave nga automjetet e amortizuara, i fundërrimeve nga atmosfera, etj. Vlerat më të larta të ndotjes së ujërave nga sipërfaqet shërbyese të stacionit të karburanteve pritet të jenë gjatë zezonave të dimrit kur kemi hedhjen e kripës nëpër magjistrale, koncentracionet e ndotësve të sedimentuar në platon e stacionit të karburanteve drejtpërdrejt varet nga zgjatja e periodave të thata dhe pa shi dhe nga dendësia e qarkullimit të automjeteve. Koncentracioni i grimcave të suspenduara është proporcional me sasinë e ujërave nga shpërlarja apo nga të reshurat atmosferike ku koncentracionet më të mëdha janë në 5 - 10 min. Ndotje e ujit ndodh nga derdhja e ujërave të ndotura me vajra dhe derivate të përdorura në autolarje për larjen e automjeteve, nga larja e autoparkingut, nga derdhja e ujërave të zeza, nga derdhja e ujërave të përdorura në kuzhinë dhe lavatriqet për larjen e mbulesave të ndryshme.

5.3. Ndotja e tokës

Toka (dheu) si element themelor natyror është kusht ekologjik për rritjen dhe ekzistimin e bimëve, toka është element për prodhimin e ushqimit dhe ekzistimin e ekosistemit malor të cilët janë të nevojshëm për arritjen dhe mbajtjen

e bilancit ekologjik (produkimit dhe ndërtimit të materieve), posaçërisht për mbajtjen e stabilitetit mjedisor.

Toka është e domosdoshme edhe për funksione teknike në këtë rast për ndërtimin e Objektivit afarist dhe stacionit të karburanteve.

Gjatë fazës së ndërtimit të stacionit të karburanteve, ndikim negativ në tokë paraqitet në aspektin e humbjes së sipërfaqes pjellore të tokës, mirëpo duke pasur parasysh pozitën ekzistuese të lokacionit që e kemi përmendur në pasueset e më sipërme që për momentin për shkak të pozitës kjo tokë nuk punohet dhe krahasimin e përfitimit nga kjo sipërfaqe ky ndikim është i pa përfillshëm, ndikim negativ në tokë paraqitet nga deponimi i dheut të gërmuar të hjekur nga bazamenti, si ndikime kemi edhe mbeturinat e ngurta të cilat krijohen nga materialet ndërtimore gjatë fazës së ndërtimit, mbeturinat e ngurta komunale të cilat i krijojnë punëtorët. Nga pluhurat që lirohen nga sipërfaqet punuese.

Ndikimet nga mbeturinat e lëngëta të cilat shkaktohen nga derdhja e vajrave dhe derivateve të ndryshëm, nga mjetet e rënda maqinerike që nevojiten për hjekjen e dheut të bazamenteve dhe ngarkimin e materialit të gërmuar, nga mjetet transportuese që transportojnë materialin ndërtimor.

Në fazën e shfrytëzimit të stacionit të karburanteve ndotja e dheut është si pasojë e sedimentimit të ndotjeve që vijnë përmes ujërave sipërfaqësore, që vijnë nga sipërfaqja e platosë së stacionit të karburanteve dhe nga autoparkingu, si dhe nga fundërrimet e komponentëve ndotëse nga ajri, kjo ndotje njihet si ndotje sistematike e dheut gjatë funksionimit kontinuel të stacionit të karburanteve pastaj kemi edhe ndotjen aksidentale të dheut e cila vërtetë si pasojë e avarive të mëdha apo të vogla të pajisjeve. Këto ndotje të dheut evitohen vetëm me largimin e dheut të kontaminuar dhe transportimin e tij në vendet e caktuara aty ku nuk rrezikojnë mjedisin.

Nga këto të dhëna vërehet se ndotja e tokës (dheut) afër stacionit të karburanteve varet para se gjithash nga rrjedhja e ujërave të ndotura nga sipërfaqja e platosë së

stacionit të karburanteve, konfiguracioni i terenit dhe nga sedimentimi i ndotjeve prej ajrit në rrethinën e stacionit të karburanteve.

5.4. Zhurma

Në domenin e mbrojtjes së mjedisit zhurma paraqet një faktor me rëndësi hapësinore e cila ka ndikim të madh në dëmtimin e të dëgjuarit, në sistemin nervor, në hipertension, në koncentrim të njeriut në punë etj.

Lokacioni i stacionit të karburanteve me objektet përcjellëse është i ekspozuar zhurmës së krijuar nga qarkullimi i automjeteve, autocisternave dhe nga funksionimi i pompave dhe kompresorëve për zbrazen dhe shpërndarjen e karburanteve, dhe në mungesë të energjisë elektrike kyçja e shpeshtë e agregatit për energji elektrike.

Sipas gjendjes faktike të kompleksit stacionit të karburanteve në lokacionin e analizuar mundë të konstatojmë se niveli zhurmës i shprehur në dB do të jetë nën vlerën e lejuar prej 60 dB.

5.5. Ndikimet në florë dhe faunë

Sipas analizave të bëra deri tani në lidhje me ndotjen e ajrit, ujit dhe tokës mundë të vie deri te ndikimet në florë dhe faunë.

Mirëpo sipas gjendjes faktike në teren respektivisht në lokacionin e caktuar nuk kemi zhdukje të mëdha të vegjetacionit pos nga sipërfaqet nën objekte dhe nën pllantonë e stacionit të karburanteve (edhe pse në këto sipërfaqe nuk ekziston bimësi e mbjellur si kultura bujqësore) pra ndikimi në botën bimore do të jetë i vogël, pasi që ky lokalitet është i mbuluar me bazë betoni gjë e cila nuk i ka lënë vend zhvillimit bimor.

E njëjta do të vlente edhe për faunën që do të thotë se nuk pritet që kompleksi i stacionit të karburanteve të ketë ndikime negative në faunën, sepse ajo është larguar nga ky lokalitet me ndertimin e objekteve biznesore dhe afariste tashë përreth në rajonin e ngushtë si dhe më të gjerë.

6.0. VLERËSIMI I RREZIKIMIT TË MJEDISIT NGA AKSIDENTET E MUNDSHME

Me që kemi të bëjmë me Objekte afariste dhe Pikë karburanti ku kemi deponimin dhe distribuimin e karburanteve të lëngët dhe të gaztë nga ku edhe buron rrezikimi i mjedisit gjatë rasteve aksidentale, kjo qështje trsjtohet si e veçantë.

Në rastet e jashtëzakonshme, gjatë derdhjes jo të kontrolluara të karburanteve të lëngët mund të vie deri te aksidentet kimike, intensiteti aksidental i të cilëve mundë të jetë i shkallëve të ndryshme. Nga manipulimet e ndryshme vepruese me derivatet e naftës në stacionin e karburanteve mundë të vie deri te rrjedhja apo derdhja e sasive të karburanteve ku nga avullimi i tyre sjell deri te ndotja e ajrit në hapësirën e stacionit dhe hapësirën për rreth tij. Në aspektin teorik aksidentet e një shkalle më të lartë në stacionin e karburanteve mundë ndodhin në rezervuarët me karburante të vendosur në tokë e sidomos gjatë derdhjes (rrjedhjet) si dhe nga auto cisternat.

Të gjitha situatat aksidentale gjatë deponimit dhe distribuimit me derivate të lëngëta mundë të i kategorizojmë në katër grupe:

- Explodimi i avullit të karburanteve që janë në gjendje vlimi
- Explodimi i gazrave të reve të pakufizuara
- Explodimet e kufizuara
- Zjarri

Aksidentin e parë duhet përjashtuar nga analiza sepse për të ardhur deri te ky aksident karburanti në rezervuar duhet të jetë mbi temperaturën e vlimit.

Aksidenti i dytë mundë të shkaktohet gjatë manipulimit me benzinë në stacionin e karburanteve ku mund të vie deri te përzierja e avullit të karburanteve me ajrin dhe të krijojnë një përzierje potenciale e cila gjatë koncentracioneve të caktuara dhe energjisë së mjaftuar për aktivizim mundë të shkaktojë detonacion explodues me pasoja të mëdha.

Mundësia e një aksidenti të tillë është shumë e vogël kur kemi parasysh lokacionin e objektit, sasinë e derivateve, dendësinë e automjeteve të cilat furnizohen me derivate, shpejtësinë e avullimit të karburanteve etj.

Në shkallën e detonacionit të një reje nga përzierja e avullit të benzinës dhe ajrit, mjaft ndikon edhe numri i oktanëve të benzinës p.sh. benzina prej 86 apo 98 oktan në vete përmban tetraetil plumbi që është si mjet antidetonues, pastaj me qëllim të ngritjes së numrit të oktanëve benzinës i shtohen edhe hidrokarbure aromatike benzol (C_6H_5OH), toluol ($C_6H_5CH_3$) dhe nëse kjo shtesë është mbi 7% atëherë praktikisht është e pamundur të vie deri te një detonacion i reve të përzierjes së avullit të benzinës me ajër.

Mundësia e një explodimi të kufizuar në rezervuarët me karburant në tokë është praktikisht e pamundur kur kemi parasysh faktin se rrjedhja e benzinës nga rezervari në tokë nuk kontakton me ajrin.

Sa i përket zjarrit mundë të konstatojmë se realisht është e mundur por nuk do të bëjmë ndonjë analizë detale mbi vlerësimin e rrezikut nga zjarri kur kemi parasysh faktin se do të ekzistoj projekti kundra zjarrit dhe mbrojtja nga zjarri si dhe të gjitha masat preventive që duhet të ndermirren gjatë një aksidenti nga zjarri.

Në rastet e aksidentit nga zjarri në lokacionin dhe rrethinën e stacionit të karburanteve mundë të rrezikohet jeta dhe shëndeti i njeriut si dhe mjedisi rrethues, kur kemi parasysh toksitetin e produkteve të djegëjes (monoksidi i karbonit dhe formaldehidet), masën e gaztë të produkteve të djegëjes, shkallën e nxehtësisë, produktet jo plotësisht të djegura të derivateve të naftës etj.

Në kuptim më të gjerë, rast aksidental në aspektin e mbrojtjes së mjedisit gjatë manipulimit me derivate të naftës në stacionin e karburanteve është derdhja e derivateve të naftës deri në at sasi që rrezikon mjedisin, prandaj është e nevojshme që të bëhet sanimi i ndotjes sipas metodave adekuate.

Nëse rregullorja e punës së një stacioni të karburanteve përmban në detale të gjitha aktivitetet dhe veprimet për sanimin e aksidentit nga derdhjet e derivateve,

mund të konstatojmë se derdhjet e derivateve të lëngëta nuk mundë të rrezikojnë mjedisin.

Në pajtim me nenet e rregullores mbi metodologjinë për vlerësimin e rrezikshmërisë nga aksidenti kimik dhe nga ndotja e mjedisit, masat përgatitore dhe masat për eliminimin e pasojave (EPA) analiza e rrezikshmërisë bëhet në tri faza:

- Identifikimi i rrezikut
- Analiza e pasojave
- Vlerësimi i rrezikut

Identifikimi i rrezikut nënkupton procesin e mbledhjes së të dhënave mbi materiet e rrezikshmërisë në proces si dhe verifikimin e të gjitha pikave kritike të procesit dhe stabilimenteve.

Përveç identifikimit të materieve të dëmshme në proces, në fazën e parë të analizës së rrezikshmërisë duhet bërë identifikimin e burimeve të rrezikut.

6.1.1 Analiza e trungut të ngjarjeve

Ngjarjet të cilat pasojnë në rastet aksidentale mund të kenë karakteristika të ndryshme. Në vijim do të paraqesim disa nga mundësit e zhvillimit të ngjarjeve gjatë aksidentit.

- Reja e formuar lëviz te poshtë:
 - *inicimi ndodh menjëherë pas formimit të sferës së nxehtë
 - *inicimi ndodh më vonë, krahas shkaktimit të zjarrit ose eksplodimit të resë.
 - *nuk vjen deri të inicimi.
- Reja e formuar lëviz përpjetë:
 - *inicimi ndodh menjëherë krahas formimit të resë së zjarrit
 - *largohet nga rezervari dhe vjen deri të inicimi ose eksplodimi i resë
 - *nuk vjen deri te inicimi.

6.1.2. Ngjarja në tërë rezervarin

Në rast se aksidenti e përfshin tërë rezervarin, ekzistojnë dy mundësi:

- a) aksidenti në rezervarin e nxehtë
- b) aksidenti në rezervarin e ftohtë

Inicimet e mundshme në tërë rezervarin janë:

- sfera e zjarrit
- zjarri
- eksplozimi i resë së gaztë dhe
- disperzioni i resë pa inicim

Aksidentin në rezervarin e nxehtë nënkupton veprimin e temperaturave të larta jashtë rezervarit, në këtë rast supozohet se tërë sasia e GLN-së është liruar nga rezervari dhe është djegur si sferë e zjarhtë.

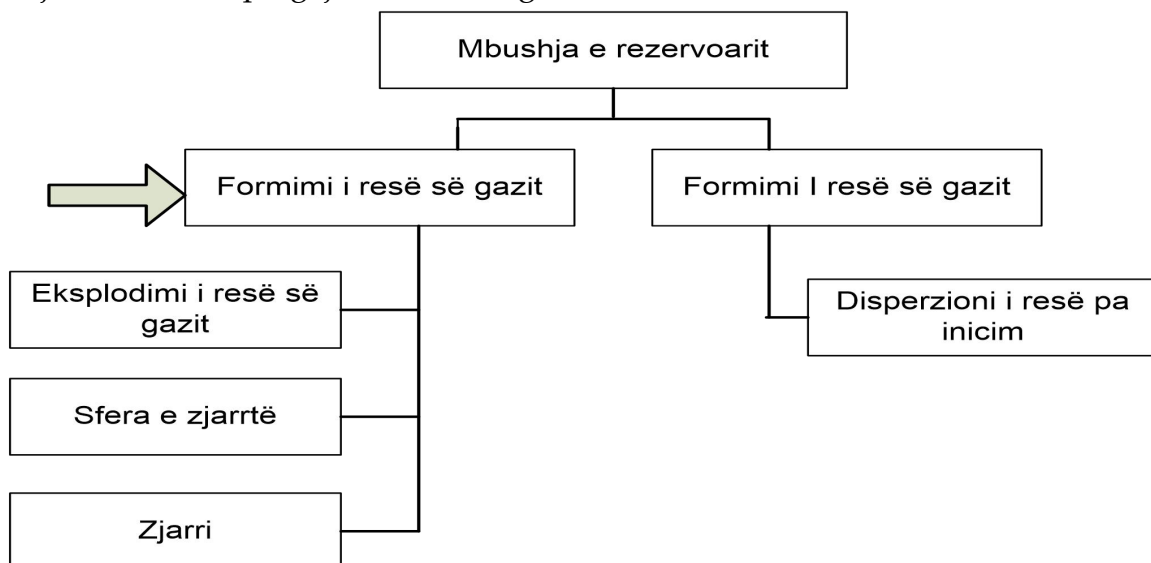
Aksidenti në rezervarin e ftohtë nënkupton avullimin e menjëhershëm dhe formimin e resë së gaztë krahas përzierjes turbulente me ajrin.

6.1.3. Aksidenti në pjesë të rezervarit (vrina në rezervar)

Ngjarjet e mundshme në këtë rast janë:

- formimi i resë e cila lëvizë
- inicimi me krijimin e resë së avullit që eksplozon
- shkaktimi i zjarrit
- pa inicim

Reja mund të dispergojë, varësisht nga kushtet aktuale klimatike.

6.1.4. Aksidenti në sistemin shpërndarës

Aksidenti në këtë rast është pasojë e rrjedhjes (derdhjes) së GLN-së nga sistemi shpërndarës dhe mund të çojë deri te:

- flaka kur vjen lëvizja deri te inicimi
- formimi i resë dhe lëvizja e saj me:
 - inicim dhe formim të resë së avullit e cila eksplodon,
 - shkaktim të zjarrit
 - ose nuk ka inicim

6.2. Analiza e pasojave

Analiza e pasojave është faza e dytë e analizës së rreziqeve dhe për qëllim parashikon vëllimin e pasojave të mundshme të aksidentit dhe nivelin e dëmit.

Pasojat kryesore të mundshme të aksidentit në kompleksin e Stacionit janë:

- BLEVE (Biliong Liquid Expanding Vapor Explosions – eksplodimet e avullit ekspandues të lëngut të vluar):
- Zjarri
- Dispergimi i resë pa inicim

6.2.1. BLEVE

Masa e BLEVE – së, e cila merret të jetë 80% të vëllimit të rezervuarit. Supozohet se sfera e zjarrit e ka formën sferike dhe është afër tokës. Për rezervarin me vëllim prej $10\text{m}^3 \times 0.8$ (80% të vëllimit të rezervuarit) diametri i sferës së zjarrtë mund të jetë gjerë në 10m. Kohëzgjatja e sferës është më pak se 10s, në këto rrethana mund të shkaktohen lëndime të djegies se shkallës së tretë në pjesët e zbuluara të lëkurës.

6.2.2. Zjarri në rezervar

Zjarri në rezervuar shkakton rrezatim termik, që paraqet rrezik për njeriun dhe për objektet përreth. Për të kuantifikuar efektin e veprimit të zjarrit është

përvetësuar që doza e rrezatimit 1000 njësi (kW/m³) shkakton djegie të konsiderueshme në lëkurën e zbuluar të njeriut.

Në tabelën ne vijim është dhënë varësia e dozës së rrezatimit nga diametri i zjarrit.

Diametri	Doza (njësi)
1.1 D	3.000
1.2 D	2.300
1.3 D	100
1.4 D	200
(Për njerëzit në objekte)	
Deri në 1.1 D	2.300
Mbi 1.1 D	0

6.3. Vlerësimi i rrezikut

Rreziku nga aksidenti vlerësohet në bazë të gjasave të ndodhjes së aksidentit dhe vëllimit të pasojave.

6.3.1. Vlerësimi i gjasave të ndodhjes së aksidentit

Gjasatë ndodhjes së aksidentit vlerësohen në bazë të dhënave mbi ngjarjet dhe aksidentet në pajisjet (stabilimentet) e njëjta ose të ngjajshme në vendet tjera dhe të dhënave të përfituara nëpërmjet identifikimeve të rreziqeve. Në tabelën në vijim janë paraqitur gjasat e ndodhjes së aksidenteve sipas të dhënave të publikuara në simpoziumin ICHIME të mbajtur në Budapest në vitin 1991.

Ngjarja	Gjasat	Distanca (m)
Derdhje të vogla	Të mëdha	10
Çarja e gypave, lidhëseve	Të vogla	10 - 100
Çarja e rezervarit dhe sfera e zjarrtë	Shumë të vogla	Mbi 100
Çarja e rezervarit VCE	Tejet të vogla	Mbi 100
Çarja e rezervuarit, formimi i resë	Tejet të vogla	Mbi 100

Sa i përket zjarrit klasik, duhet konstatuar se projekti përkatës i mbrojtjes nga zjarri duhet të kalojë revizionin, kështu që në këtë raport nuk do të analizohet.

6.3.2. Vlerësimi i pasojave të mundshme

Pasojat e mundshme për jetën dhe shëndetin e njerëzve dhe mjedisin parashtrihen në bazë të dhënave të përfituara me analizën e cënueshmërisë.

Me anë të analizës se cënueshmërisë evidentohen të gjitha entitetet dhe objektet e cënueshme në rrethinën e burimit potencial të aksidentit:

- të punësuarit në kompleks
- pjesëmarrësit në trafik në rrugë
- objektet afariste dhe të banimit

Siguria aksidentale zvogëlohet pasi rezervari do të vendoset nën tok dhe i rrethuar me mur statik prej betoni prandaj pasojat e mundshme të aksidentit do të shpreheshin në distancë më të vogël dhe ate deri në 3.5m.

Objektet e banimit janë të larguar 100m, në distancë jo shumë të largët nga rezervari por, meqë kjo pikë nuk posedon gaz natyror, rrëziu është më i vogël.

7.0. MASAT E MBROJTËS SË MJEDISIT

Sipas analizës së bërë mbi ndikimin e stacionit të karburanteve në mjedis, si dhe në bazë të vlerësimit të kompleksit stacionit të karburanteve i cili do të ndërtohet sipas projektit kryesor të ndërtimit dhe rekomandimeve të dhëna në këtë raport, stacioni i karburanteve „**Agro-Trade Group**” Shpk, në rrugën magjistrale Prishtinë – Shkup në kilometrin e 7-të Llapllasellë komuna e Graçanicës me veprimtarinë kontinuele të sajë në lokacionin e analizuar sipas autorit të raportit nuk rrezikon mjedisin sepse janë realizuar shumë nga parakushtet e nevojshme për mbrojtjen adekuate të mjedisit, por megjithatë duhet të parashihet që në rast se vie deri te ndotja duhet të ndermirren masat për parandalimin apo së paku zvogëlimin e ndikimeve negative që shpijnë deri te rrezikimi i mjedisit jetësor.

Me qëllim të zvogëlimit të mëtejme të ndikimeve potenciale negative në mjedis, rekomandohet ndërmarrja e masave të cilat bëjnë pjesë në domenin e menaxhimit të rrezikut në Objektin e stacionit të karburanteve në rrethanat e jashtëzakonshme dhe të rregullta.

7.1. Masat për mbrojtjen e ajrit

Për të parandaluar dhe zvogëluar sasinë e ndikimeve negative në ajër gjatë fazës së ndërtimit të stacionit të karburanteve me infrastrukturën përcjellëse duhet të merren këto masa:

Faza e ndërtimit

Gjatë punës me makina ngarkuese dhe transportuese të gjitha sipërfaqet manipuluese të stërpikën me ujë posaçërisht në kohra me erëra dhe temperatura të larta.

Duhet të behët kontrollimi i rregullt teknik i makinave ngarkuese dhe transportuese që konsumojnë lëndë të lëngëta djegëse me qëllim që lirimi i gazrave nga automjetet e punës të jetë sa më kualitativ.

Faza e zhvillimit të aktivitetit

Gjatë fazës së kryerjes së aktiviteteve në stacionin e karburanteve për të parandaluar e zvogëluar sasinë e ndikimeve negative në ajër nga avullimi i karburanteve duhet marrë këto masa mbrojtëse:

Të gjithë gypat ajrues të rezervarëve duhet të vendosen në lartësi të nevojshme. Stacioni i karburanteve duhet të pajiset me sistemin për mbledhjen e avujve që lirohen nga karburantet.

Me qëllim të zvogëlimit të ndotjes së ajrit e cila ndodhë si produkt i aromës së keqe që lirohet nga hapësirat e kuzhinës duhet të bëhet ventilimi i hapësirave të kuzhinës dhe restorantit për pastrimin e ajrit, gjithashtu aroma e pakëndshme do të zvogëlohet përmes ajrimit artificial përmes dritareve të vendosura në objekt.

7.2. Masat mbrojtëse të ujërave

Edhe pse stacioni i karburanteve të kompanisë „Agro – Trade Group” Shpk, në rrugën maxhistrale, Prishtinë – Shkup në kilometrin e 7 -të Llapllasellë komuna e Graçanicës, nuk do të zhvilloj një afarizëm të madh që të gjenerojë ndotje

serioze të ujërave sipërfaqësore, e pastaj edhe të ujërave nëntokësore, por ndotja ndodh si që e kemi përshkruar në pasuset e mësipërme.

Në kompleksin e stacionit të karburanteve duhet bërë sistemin për grumbullimin dhe bartjen e ujërave të ndotura nga sipërfaqet manipulative, nga hapësirat e autolarjes, nga parkingu i automjeteve dhe të dërgohen në seperator për ndarjen e derivateve dhe vajrave nga ujërat e ndotura. Në kompleksin e stacionit të karburanteve duhet të ndërtohet separatori për vajra me kapacitet minimal prej 15 m³ sipas përshkrimit të bërë në projektin kryesor për ndërtimin e stacionit të karburanteve dhe sipas vizatimit të paraqitur në planin e situacionit.

Seperator do të ndërtohet sipas standardeve në hapësirën që shihet në planin e situacionit që ia bashkangjesim raportit të VNM-së. Seperator për mes mureve në disnivele e bënë ndarjen (seperimin) e derivateve dhe vajrave nga ujërat e ndotura dhe i deponon në pusëtën e posaçme, ku pas mbushjes së pusëtës duhet të pastrohet nga ndërmarrjet e licencuara për pastrimin e seperatorve. Seperator duhet të përmbush kriteret teknike që janë të parapara me rregullore dhe normative në fuqi. Seperator duhet të rregullohet në atë mënyrë që të mundë të kontrollohet rregullisht uji i cili pastrohet dhe të merren mostrat e ujit i cili pastrohet. Duhet të ndërtohet gropa septike për trajtimin e ujërave të zeza e pastaj pas gropës septike ujërat e trajtuara të dërgohen në bunarin filtrues. Ujërat e trajtuara në seperator dërgohen në bunarin filtrues.

Ujërat e të reshurave atmosferike nga sipërfaqet e kulmeve të grumbullohen dhe të derdhën në gropën septike.

Preferohet të vendoset edhe një seperator për trajtimin e ujërave të ndotur nga kuzhina dhe lavatriqet e rrobeve. Seperatorët për trajtimin e ujërave të ndotura nga kuzhina janë të ndërtuar sipas standardeve Din 4040 dhe Din 4041.

Efektet e largimit të yndyrave janë gjerë në 92%. Madhësia dhe dimensionet e seperatorve caktohen në bazë të numrit të racioneve të përgatitura gjatë ditës, gjerë në 400 racione preferohet seperatori me kapacitet 2 l/sec. Për çdo 100 racione kapaciteti i seperatorit rritet për 0.5 l/sec. Për çdo lavatriqe për larjen

rrobave kapaciteti i seperatoreve rritet për 1 l/sec. Konstruksioni i seperatorve nëse vendoset ne objekt ndërtohen nga alumini, seperatorët që vendosen jashtë objektit ndërtohen nga çeliku kualitativ jo korodues.

Ne tabelën në vijim po i japim parametrat dhe dimensionet e disa seperatorve standard.

Seperator	Gjatsia	Gjersia	Lartësia	Lartësia e	Hyrja	Dalja	Gypi	Rrjedhja
Volumi (l)	L (mm)	B (mm)	H (mm)	Përgji. h	H (mm)	D (mm)	ØD	Q (l/s)
800 l	1500	750	800	1300	620	675	Ø100	1,5
1200 l	1500	850	1000	1500	620	675	Ø100	2,2
2000 l	2000	1000	1100	1600	635	700	Ø100	3,0
2500 l	2500	1000	1200	1700	670	750	Ø125	6,0
3500 l	2750	1100	1200	1950	910	990	Ø150	10,0
5000 l	3000	1250	1300	2050	950	1050	Ø200	20,0
6000 l	3500	1300	1350	2100	1000	1125	Ø250	30,0
10000 l	4500	1500	1500	2250	1000	1125	Ø300	40,0
20000 l	6000	2000	2000	2750	1115	1270	Ø300	80

Fig. 5. Tabela e Seperatorve standard

Ujërat nga separatori nuk guxojnë të lëshohen në recipient apo të derdhen në natyrë pa u trajtuar nëse përmbajnë derivate të naftës mbi 1 mg/l dhe materie të suspenduara mbi 30mg/l në ujë. Pronari i Objektit afarist dhe stacionit të karburanteve „Agro – Trade Group”-Shpk, në Llapllasellë, duhet të e bëj matjen e cilësisë të ujit të shkarkuar nga separatori i vajrave, vlerat e fituara do të krahasohen dhe nuk guxojnë të jenë më të larta se vlerat e caktuara si pas Udhëzimit administrativ Udhëzimi Administrativ Nr.30/2014 për kushtet, mënyrat, parametrat dhe vlerat kufizuese të shkarkimit të ujërave të ndotura në rrjetin e kanalizimit publik dhe në trupin ujqor.

7.3. Masat për mbrojtjen e tokës

Përpos masave të përshkruara më lartë për mbrojtjen e mjedisit nga ndikimet negative të mundshme të përshkruara në pasuset e mësipërme duhet të i ndërmerren masat në vijim.

Për të parandaluar dhe zvogëluar sasinë e ndikimeve negative në tokë gjatë fazës së ndërtimit të stacionit të karburanteve duhet të merren këto masa: Dheu i gropuar duhet të shfrytëzohet për rrafshimin dhe planifikimin e terrenit i cili duhet të mbillet, pjesa tjetër e dheut duhet të dërgohet në deponin regjionale. Si masë tjetër për mbrojtjen e tokës rekomandohet që në kohëra kur ka të reshura atmosferike të mos punohet me makina të rënda, me qëllim të mos ngjeshjes në masë të madhe të tokës. Të gjitha mbeturinat e ngurta të cilat krijohen nga materialet ndërtimore duhet të klasifikohen sipas përbërjes dhe llojit të tyre, dhe të deponohen në vende të posaçme, ato të cilat nuk përdoren dhe shitën për nevoja komerciale duhet të dërgohen në deponin regjionale. Mbeturinat e ngurta komunale të grumbullohen, klasifikohen dhe të vendosen në kontejnerë të posaçëm të pajisur me kapak për mbulim, kontejnerët duhet të sigurohen për deponimin e të gjitha llojeve të mbeturinave të klasifikuara në bazë të rregullave dhe kushteve të përcaktuara me Ligj për Mbeturina Nr. 04/L-060, pas mbushjes së kontejnerëve përmes ndërmarrjeve për menaxhimin e mbeturinave, këto mbeturina të dërgohen në deponin e qytetit. Vaji i makinave ngarkuese dhe transportuese që nevojiten për ndërtimin e stacionit të karburanteve të ndërrohet në vende të caktuara dhe të izoluar për mos depërtimin e tyre në tokë, vajrat duhet të deponohen në enë të posaçme, dhe pastaj të u dorëzohen ndërmarrjeve të licencuara për grumbullimin e vajrave të përdorura.

Gjatë fazës së kryerjes së aktiviteteve në stacionin e karburanteve për të parandaluar e zvogëluar sasinë e ndikimeve negative në tokë duhet marrë këto masa mbrojtëse:

- Për mbrojtjen e tokës nga ndikimet negative tëra hapësirat operacionale në të cilat bëhet manipulimi me karburante si dhe auto parkingu duhet të mbulohen me beton ose asfalt.
- Furnizimi me ujë për pije si dhe për nevoja tjera sanitare do të bëhet nga sistemi i ujësjellësit, kurse furnizimi i ujit që shfrytëzohet për larjen e platos manipuluese, për ujitje të sipërfaqeve gjelbëruese, për pajimet për zjarrfikje do të bëhet nga pusi i thellë që duhet hapur nga pronari.
- Të gjitha ujërat atmosferike dhe ujërat të përdorura nga sipërfaqet me ndikim të mundshëm duhet të grumbullohen me kolektor dhe nëpërmjet gypave të përcjellën në separator të vajrave.
- Ujërat fekale nga nyjet sanitare përmes gypave duhet të dërgohen në gropën septike ose në kanalizimin e qytetit.
- Duhet rregullisht të bëhet kontrollimi i separatorit të vajit, pas mbushjes duhet bërë pastrimin e tij, fundërrina dhe vaji duhet të deponohen në enë të posaçme dhe pastaj të dërgohen në trajtim të mëtejshëm sipas ligjit për trajtimin e materieve të rrezikshme.
- Duhet të vendosen kontejnerët adekuat të pajisur me kapak për deponimin e mbeturinave komunale, pas mbushjes së tyre duhet të dërgohen për zbrazje në deponi regjionale.
- Duhet të vendosen enë adekuate për deponimin e mbeturinave të lënget.
- Duhet të bëhet mbjellja e sipërfaqeve dhe oazave të pa betonuara dhe të pa asfaltuara me barë dhe drunj dekorativ me qëllim të pastrimit të ajrit nga ndotjet me gazra, dhe për çështje vizuale.

7.4. Masat mbrojtëse në rezervar

Rezervarët për lëndë djegëse të lëngtë do të prodhohen sipas standardeve të caktuara dhe do të vendosen po ashtu sipas standardeve.

- Të gjithë gypat ajruar të rezervarëve do të vendosen në lartësi të sigurt.

- Është obligim permanent i punëtorëve që të kontrollojë sistemin e gypave me mekanizëm për mbushje dhe zbrazje të karburanteve nga rezervarët.
- Është obligim që rezervarët e karburanteve të kontrollohen brenda 5 viteve të para të punës për të përcjell dëmtimet e trashësisë së mureve nga veprimi korroziv, pas 5 viteve, kontrolli duhet bërë për çdo dy vite.

7.5. Masat mbrojtëse në sistemin shpërndarës

- Është obligim që mekanizmi i sistemit shpërndarës dhe rezervarët të pajisen me elementin detektues të derdhjes eventuale të karburanteve të lëngta.
- Sistemi i gypave shpërndarës me automatë për karburante të lëngëta dhe të gazta duhet siguruar që të pengohet derdhja eventuale e karburanteve.
- Stacioni i karburanteve duhet të pajiset me sistemin sekondar për mbledhjen e derdhjeve aksidentale.
- Stacioni i karburanteve duhet të pajiset me sistemin për mbledhjen e avujve që lirohen gjatë toçitjes nga karburantet.

7.6. Rekomandimet tjera për evitimin e rrezikut dhe mbrojtje të mjedisit

- Të bëhet përdorim i drejt, mbikëqyrje e rregullt dhe mirë mbajtje e pajisjeve.
- Të hartohet rregullorja ku do të definohen procedurat për rastet aksidentale, të bëhet aftësimi i të punësuarve dhe të caktohen obligimet e tyre në situata aksidentale.
- Duhet të ndërtohet sistemi i pajisjeve kundër zjarrit me anë të ujit dhe të sigurohen aparatet me mjete kimike si dhe enët me rërë.
- Në mënyrë permamanente të mirëmbahet ambienti në kompleksin e stacionit të karburanteve e posaçërisht nyja sanitare, platoja me rrethin dhe gjelbërimi rrethues.

- Duhet të sigurohen dhe të jenë në disponim pajisjet doracake kundër shkëndijave.
- E tërë sipërfaqja e kompleksit të stacionit të karburanteve duhet të rrethohet me tel gjembor dhe ku është nevoja edhe me mur statik.
- Të shtohen hapësirat gjelbëruese përreth objekteve, sipas kushteve të ndërtimit.
- Të përdoret sistemi i ujitjes gjatë tërë kohës për minimizimin e grimcave të pluhurit, sidomos gjatë verës.
- Përreth perimetrit të objektit dhe rezervuarve të naftes duhet të ndërtohen kanalet drenazhues për ujërat atmosferike.
- Kujdes i veçantë do të tregohet në krijimin e kushteve të punës sa më komforte për punonjësit.
- Të menagjohen mbeturinat nga restoranti dhe nga lokali i cili është i paisur me material ndërtimor.
- Të rriten normat e sigursë në ambientin e punës te pompa e benzinës.
- Të menjanoen rrjedhjet eventuale të derivateve rreth pompës.
- Të sigurohet edhe sistemi i aparateve kundër zjarrit dhe të trajtohen punëtorët për përdorimin e tyre.

8.0. PËRFUNDIM

Ndikimi i Objektit Afarist dhe Pikë së karburanti në mjedis do të jetë në nivelin e vlerave të standardeve të caktuara me ligjet dhe aktet nënligjore të aplikueshme.

Ndikimi në tokë, ajër dhe ujë mund të kontrollohet. Këto ndikime do të monitorohen dhe do të raportohen në fund të çdo viti kalendarik dhe sipas kërkesës së Ministrisë së Mjedisit dhe Planifikimit Hapësinor dhe Infrastrukturës.

Bazuar në informacionet që kemi marrë rreth planifikimit të realizimit të këtij projekti e të cilat mund të ndikojnë në mjedisin jetësor, dhe duke i'u përshtatur ligjeve për mbrojtjen e mjedisit dhe udhëzimeve administrative, projekti në fjalë

mund të realizojë veprimtarinë e planifikuar si pikë karburanit me objekte përcjellëse. Ky projekt ka kapacitet mesatar të rezervuarëve për lëndë djegëse të lëngëta, objekte afariste, mini market dhe restorant, andaj mund të konkludojmë së ndërtimi dhe funksionimi kontinual i stacionit të karburanteve në zonën kadastrale Llapllasellë komuna e Graçanicës i kompanisë „**Agro-Trade Group**” **Shpk** në rrugën magjistrale Prishtinë-Shkup në kilometrin e 7-të Llapllasellë komuna e Graçanicës, nuk shkakton ndikime negative në mjedis dhe nuk rrezikon shëndetin e njeriut. Gjithashtu ndikimet në tokë, ujë, ajër dhe peizazh, pas identifikimit dhe zbatimit të të gjitha masave mbrojtëse të rekomanduara në këtë raport, konstatohet se ato mund të zvogëlohen në nivel të lakmueshëm, edhe të eliminohen tërësisht në fazën e rehabilitimit të hapësirave të degraduara gjatë ndërtimit dhe realizimit të projektit.

Mendojmë se këto të dhëna janë të mjaftueshme dhe i mundësojnë Ministrisë së Mjedisit Planifikimit Hapësinor dhe Infrastrukturës dhënien e mendimit për **Pëlqim Mjedisor** për Objektin Afarist dhe Pikën së karburanti në rrugën magjistrale Prishtinë-Shkup në kilometrin e 7-të Llapllasellë komuna e Graçanicës, sipas kërkesës të investitorit „**Agro - Trade Group**” shpk, me pronar **z. Sadudin Humolli**.